

VIDDA VINN

Hardangervidda blir no tilrettelagd på måtar som gagnar alle: grunneigarane, villreinen og reiselivet. – Vidda Vinn! seier prosjektleiar Guro Lien oppglødd. Vekst og vern treng ikkje vere motpolar.

ViddaVinn er namnet på prosjektet ho leier. Det er eitt av 15 nasjonale prosjekt i Direktoratet for naturforvaltning sitt program Naturarven som verdiskapar.

Toler bruk

Hardangervidda er den største nasjonalparken i Noreg, og har vore svært mykje brukt gjennom åra. Vidda blir nytta til jakt, fiske, friluftsliv, beiteområde og stølsdrift, og er eit kulturlandskap der det går mange gamle

ferdselsveggar. Her er òg den største villreinbestanden i Europa.

– Med gjennomtenkt tilrettelegging toler randområda godt å bli nytta, seier Lien.

Hovudmålet med Vidda Vinn er å setje Hardangervidda nasjonalpark på kartet på ein slik måte at både villrein, grunneigarar og reiseliv vinn på det.

– Vi sjekkar alle tiltak opp mot desse interessene.

Steinsatte stigar i populære turområde minskar slitasjen på terrenget.

Nær kasseapparatet

Det er særlegandområda utanfor nasjonalparken og leveområdet til villreinen som er interessante.

– Desse områda er minst sårbare og lettast tilgjengelege. Det er òg her det blir drive næring som kan nytte godt av auka trafikk. Å leggje aktivitet og folkestrøm «nærast mogleg kasseapparata» er eit mål når ein skal utnytte verna område til verdiskaping, seier Guro Lien.

Vidda Vinn har henta inspirasjon frå nasjonalparker i andre land for å leggje til rette turveggar i kommunane Vinje og Tinn i Telemark.

– Vi lagar lågterskeltilbod ute i naturen. Mellom anna har vi steinsette stigar i populære turområde med mykje slitasje. Vi lagar òg turveggar for dei som ferdast med barnevogn eller i rullestol. På denne måten oppnår vi både å leggje til rette for publikum og å kanalisere ferdsla til område som toler det, seier prosjektleiareren.

Prosjektet har laga nettsida www.hardangervidda.com for å vise at ein ikkje treng gå langt for å oppleve Hardangervidda. Her finn ein tips til bilferien langs Hardangervidda nasjonalparkrute – fjellvegen i Telemark.

Tyngd og pengar

Å bli med i satsinga Naturarven som verdiskapar har hatt mykje å seie for tilrettelegginga iandområda til Hardangervidda.

FAKTA OM PROGRAMMET NATURARVEN SOM VERDISKAPAR

- samarbeid mellom Kommunal- og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet
- hovudmål:
 - medverke til at verneområde og andre verdifulle naturområde blir viktige ressursar i samfunnsutviklinga
 - leggje til rette for næringsutvikling
 - betre samarbeidet som er knytte til verneområde, på alle nivå

Å leggje aktivitet og folkestrøm «nærast mogleg kasseapparata» er eit mål når ein skal utnytte verna område til verdiskaping.

– Det gjev høve til å realisere idear som har lege der lenge. At Fylkesmannen, fylkeskommunen, reiselivet, verneinteresser og grunneigarar er med i styringsgruppa for prosjektet, er ein veldig styrke for forankring og samarbeid på tvers av ulike miljø og fagfelt. Det er òg lettare å få pengar når ein er med i eit nasjonalt program. Alt vi gjer, skjer på ein svært ordentleg måte, seier Guro Lien.

Ho registrerer at dei tilrettelagde stigane og turvegane er mykje i bruk.

– Vi ser stor effekt av tiltaka. Reiselivet bruker dette i marknadsføringa si, og både turistar, hyttefolk og fastbuande er flittige brukarar.

Felles interesser

Nettverkssamlingar med dei andre prosjekta har vore svært lærerike.

– Når ein arbeider med vern og bruk, er kjerneproblema dei same, sjølv om dei lokale forholda er ulike. Det handlar om å utnytte det unike i kvart område. Dei fleste satsar dessutan mykje på turgåarar og vandring, så vi har mange felles interesser, seier ho.

– Er det kontroversielt at bruken av verna område aukar?

– Vi var førebudde på det. I starten var det litt usemje. Men vi har satsa mykje på informasjon og dialog. No får vi svært mange gode tilbakemeldingar, og vi vil nytte sjansen til å skryte av alle dei positive grunneigarane vi har møtt undervegs. Det er utruleg moro å arbeide med dette! seier Lien.

Tekst: Hanne Løkås Veigård / Foto: Vidda Vinn